

Opvang voor schoolmissers op zorgboerderij 't Bonte erf

Even een knuffel halen bij je lievelingspaard

Voor kinderen die zijn uitgevallen op school en al lang thuiszitten is er zorgboerderij 't Bonte erf. Op deze boerderij komen ze tot rust tussen de paarden en andere dieren, waardoor er soms ook weer ruimte is voor leren. Maar het belangrijkste is dat de kinderen hier gewoon zichzelf kunnen zijn en successen kunnen ervaren. Dat is waar Yvonne Paardekooper en haar team vooral naar streven.

Zorgboerderij 't Bonte erf - Yvonne Paardekooper

Ongeveer acht jaar geleden begon Paardekooper met het opvangen van kinderen op 't Bonte erf in Warmenhuisen. Als gezinsvoogd had ze gemerkt dat er voor kinderen vaak geen school of dagbesteding beschikbaar was. Vanuit dit idee ontstond het plan om een vorm van dagbesteding op te zetten met dieren. Want het helpt om dieren om je heen te hebben, dat wist ze uit ervaring. "Het maakt niet uit hoe je je voelt of wat je doet, dieren accepteren je zoals je bent." Tegenwoordig richt de opvang op 't Bonte erf zich vooral op schoolmissers in de basisschoolleeftijd.

'Het maakt niet uit hoe je je voelt of wat je doet, dieren accepteren je zoals je bent'

Wie meldt deze kinderen bij jullie aan en hoe gaat de intake?
"Dat varieert. Het kan de gemeente zijn, maar scholen en ouders weten ons ook wel te vinden. Tijdens de intake proberen we zoveel mogelijk informatie te verzamelen. We kijken of het kind hier past en geven ouders of hulpverleners de tijd om erover te denken - want het gevoel moet wel goed zijn. Als blijkt dat wij passen bij de hulpvraag en het kind in onze groep past, mag het komen kijken. Als er plek is, kan er meestal snel gestart worden."

Hoe vaak is een kind bij jullie?
"Over het algemeen vijf dagen in de week, van negen tot twee, hoewel sommige kinderen ook langer blijven. Dat is dan vooral naschools. 't Bonte erf is ook in vakanties geopend om de gezinnen wat te ontlasten en de structuur van een kind te continueren."

En hoe ziet een dag eruit voor een kind dat bij jullie is gestart?
"We beginnen met limonade, een koekje en kijken hoe je in je vel zit. Dat laatste doen we omdat sommige kinderen 's ochtends al overprikkeld binnenkomen. Het is goed om

dat meteen te bespreken. Op het bord staat met pictogrammen en geschreven tekst wat het programma van de dag is. In de ochtend verzorgen we altijd de dieren en geven we een stukje onderwijs. Op drie dagen in de week helpt Gerny Limpers, als begeleider vanuit het samenwerkingsverband, de kinderen bij het leren. Daar hebben we overigens een fantastische samenwerking mee. In de middag is er dan nog tijd voor spelletjes en vrij spelen."

Hoe belangrijk is dat stukje onderwijs?

"Veel kinderen die bij ons komen, hebben behoorlijk last van hun beperkingen waardoor de gedragsproblemen ontstaan. Ze hebben veel gemist op school en missen vaak ook de sociale vaardigheden om contacten aan te gaan. Al deze zaken maken het lastig voor deze kinderen om tot leren te komen. Als ze weer gaan leren, is het echt met kleine stapjes, soms maar vijf minuutjes met de begeleider vanuit het samenwerkingsverband of met ons. Maar met elke stap zijn we blij. We leren kinderen overigens ook om te gaan met prikkelverwerking en emotieregulatie. Bovendien leren ze door het verzorgen van dieren ook veel."

Wat kunnen ze daarvan leren?

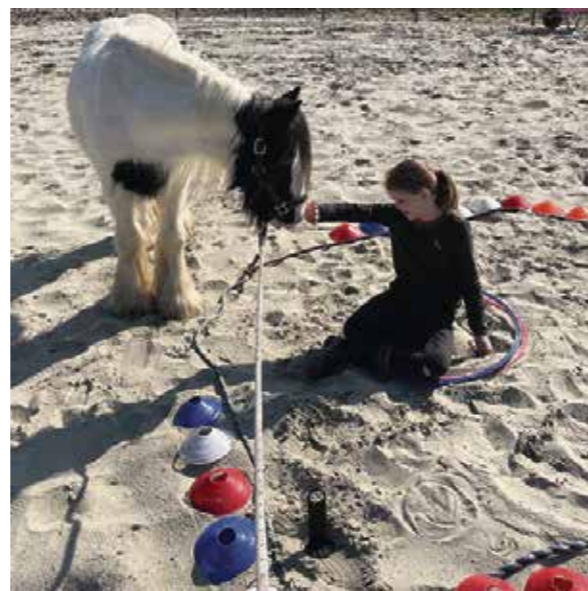
"Mensen denken vaak dat paarden verzorgen neerkomt op poep ruimen en hooi geven, maar het is veel meer dan dat. We werken voortdurend aan de executieve functies; het starten van een taak, overleggen, afspraken maken, samenwerken. Dat is op zo'n moment best veel voor deze kinderen."

En dat samen met de dieren. Welke rol spelen die?

"Dieren zijn heel belangrijk voor de kinderen, zeker als ze niet lekker in hun vel zitten. Dieren oordelen niet. Je kunt gewoon bij je lievelingspaard zijn en even een knuffel halen. We zien de kinderen ook veel rustiger worden, vooral bij de paarden. En we gebruiken dieren in ons 'Anders leren' programma."

Anders leren? Kun je dat toelichten?

"Anders leren is een methode die we dit jaar zijn gaan gebruiken. Het idee voor Anders leren komt van 'Anders leren met paarden', maar wij hebben het verder ontwikkeld door de methodiek aan te laten sluiten bij onze doelgroep en het in te zetten met en zonder paarden. Onze manier van werken richt zich vooral op veel bewegen waarbij kinderen de lesstof spelenderwijs tot zich nemen. Ze leren bijvoorbeeld de tafels in de rijbak en doordat ze erbij rennen en springen, nemen ze de stof sneller op. Ook bij gewoon bij je lievelingspaard zijn en even een knuffel halen. We zien de kinderen ook veel rustiger worden, vooral bij de paarden. En we gebruiken dieren in ons 'Anders leren' programma."

Zou dit ook in het reguliere onderwijs kunnen worden gebruikt?

"We zien geweldige resultaten met bewegend leren dus ik denk dat het zeker een toevoeging zou kunnen zijn. Doe bijvoorbeeld een rekenles op het schoolplein. Kinderen kunnen hun energie kwijt, worden er blij van, én leren sneller. Je hoeft er overigens niet zelf het wiel voor uit te vinden want er is heel veel over te vinden op internet. Zoek bijvoorbeeld eens op 'Meester Sander'."

Is er nog iets anders wat je het onderwijs of het samenwerkingsverband mee zou willen geven?

"Ik zou wel meer samenwerking willen zien met gemeenten, samenwerkingsverbanden en scholen. Vanuit 't Bonte erf zouden we graag

meer betrokken worden in de ontwikkelingen, al is het maar om eens mee te sparren en om te laten horen wat wij hier zien en wat wij ervaren bij de kinderen. En ook om mee te denken over ontwikkelingen die spelen in het onderwijs. Zo zouden preventieve trajecten iets kunnen zijn. Dat een kind, voordat het helemaal uitvalt, een of twee dagen naar een zorgboerderij gaat om tot rust te komen. En scholen kunnen ook eens bij ons komen kijken. We zijn altijd bereid om onze ervaringen met anderen te delen."

Schoolmissers en opbouw van het onderwijs

Als een van je leerlingen een schoolmisser wordt, welke verantwoordelijkheden en mogelijkheden heb je dan als school? En wat zegt de wet? In dit artikel de informatie op een rij.

Gerny Limpers

Voor leerlingen ingeschreven op een reguliere school blijft de school verantwoordelijk voor lesmateriaal, nakijken en toetsing, zelfs als de leerling elders onderwijs volgt. Als een leerling dispensatie van onderwijstijd nodig heeft, moet je als school hiervoor toestemming aanvragen bij de Inspectie van het Onderwijs. Er moet dan een passend onderwijsaanbod zijn, gebaseerd op het Ontwikkelingsperspectief (OPP) dat in overleg met ouders is opgesteld.

Onderwijs

De school van inschrijving blijft dus verantwoordelijk voor het onderwijsprogramma en maakt afspraken met ouders over het lesaanbod, toetsing, begeleiding vanuit school en de beoogde duur. Het doel is dat de leerling zoveel mogelijk

bijblijft met het schoolwerk zodat hij/zij op korte of middellange termijn weer kan instromen in het reguliere onderwijs. Als school kun je gebruikmaken van de ruimte in de Variawet om deze aanpak te onderbouwen en te verantwoorden via het OPP. Dit geeft je ook de regie over het onderwijsdeel.

Afwijken onderwijstijd

Het schoolbestuur moet een verzoek indienen bij de inspectie voor afwijking van de onderwijstijd. Dit wordt digitaal gedaan via het Internet Schooldossier (ISD). Bij de aanvraag verklaart het schoolbestuur dat er een actueel OPP en groeiplan is voor de betreffende leerling, waarin staat welke ondersteuning de leerling krijgt. In het OPP wordt beschreven hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren onderwijs op school. De wettelijke vertegenwoordigers (zoals ouders) moeten op de hoogte zijn van het verzoek en het handelingsdeel van het OPP ondertekenen. De inspecteur controleert dit achteraf.

Alternatieve vormen van ondersteuning

Als een leerling (ingeschreven op een school) niet in staat is om onderwijs te volgen op school zijn er alternatieve vormen van ondersteuning, zoals behandeling of dagbesteding. De gemeente speelt een rol bij het regelen hiervan. Bij dagbesteding kan een beperkt onderwijsaanbod worden aangeboden. Vanuit het samenwerkingsverband is er een begeleider die de kinderen kan ondersteunen bij het leren.

Wat zegt de wet?

Als er een afwijking van de onderwijstijd is aangevraagd en goedgekeurd, kan een leerling tijdelijk minder onderwijs volgen of zelfs helemaal geen onderwijs. In dat geval moet er wel een perspectief zijn voor terugkeer naar het reguliere onderwijs. De wet en het beleid geven geen minimumpercentage aan van de onderwijstijd die de leerling aanwezig moet zijn. Het uitgangspunt is dat de leerling binnen het jaar waarvoor de afwijking is gevraagd weer volledig 'ingroeit' in het onderwijs en dat de school zich daarvoor inspant. Als dit niet binnen dat jaar lukt en de school opnieuw een aanvraag doet, dan geldt een zwaardere motiveringsplicht.

Gerny Limpers stopt na de zomervakantie als begeleider van de schoolmissers. Gerny wordt opgevolgd door Thea Ligthart die we al kennen vanuit de deskundigenpool leerkracht voor de schoolmissers van reguliere scholen.

Samenwerking & vertrouwen voor het gezamenlijk belang

De opzet van het Model integrale Samenwerking in de Kop van Noord-Holland (MIS-K) is dat de school, het wijkteam (WT) en de samenwerkingsverband (SWV) PS en VO met ouders en jongere (JG), jongere of leerling) samenwerken rond ondersteuningsvragen. We praten hierbij met elkaar en niet voor elkaar. Alle betrokkenen werken hierbij proactief en laagdrempelig, we bespreken situaties, vragen en ontwikkelingen in een vroeg stadium met elkaar door.

Wijkteam: www.wijkteam.nl
Samenwerkingsverband: www.samwerkingsverband.nl

Bron: Model integrale samenwerking - In de Kop van Noord-Holland. Schoolmissers en opbouw van onderwijs. <https://www.mis-k.nl>

